

Temat: Rozpad ZSRS, Czechosłowacji i Jugosławii.



- Nasilający się kryzys gospodarczy i wzrost tendencji separatystycznych wśród narodów zamieszkujących ZSRS doprowadziły do rozpadu tego państwa. Wiosną 1991 r. jako pierwsi opuścili ZSRS Litwini, Łotysze i Estończycy.
- W obliczu postępującej dezintegracji w grudniu 1991 r. przywódcy Rosji, Ukrainy i Białorusi uzgodnili rozwiązanie ZSRS i powstanie Wspólnoty Niepodległych Państw.
- W 1993 r. doszło do rozpadu Czechosłowacji, w którego wyniku powstały Czechy i Słowacja.
- W latach 90. XX w. doszło do rozpadu Jugosławii na kilka państw. Wojna domowa miała najbardziej krwawy przebieg w wieloetnicznej Bośni i Hercegowinie.

1. Uzupełnij zdania brakującymi wyrazami.

Nasilający się ..... i wzrost tendencji separatystycznych wśród narodów zamieszkujących ..... doprowadziły do ..... tego państwa. Wiosną 1991 r. jako pierwsi opuścili ZSRS ....., ..... i .....

W obliczu postępującej dezintegracji w grudniu 1991 r. przywódcy Rosji, Ukrainy i Białorusi uzgodnili..... ZSRS i powstanie .....

W 1993 r. doszło do rozpadu ....., w którego wyniku powstały..... i .....

W latach 90. XX w. doszło do rozpadu ..... na kilka państw. Wojna domowa miała najbardziej krwawy przebieg w wieloetnicznej ..... i .....

2. Odpowiedz na pytania do tekstu zamieszczonego powyżej.

Co doprowadziło do rozpadu ZSRS?

.....  
.....

Kto opuścił ZSRS jako pierwszy?

.....  
.....

Co uzgodnili przywódcy Rosji, Ukrainy i Białorusi?

.....  
.....

W którym roku doszło do rozpadu Czechosłowacji i jakie państwa powstały?

.....  
.....

W jakich latach doszło do rozpadu Jugosławii?

.....  
.....

3. Przeczytaj tekst i oceń, czy zdania z tabeli są prawdziwe, czy fałszywe. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub F jeśli zdanie jest fałszywe.

**Fragment raportu Tadeusza Mazowieckiego – specjalnego sprawozdawcy ONZ do spraw przestrzegania praw człowieka w byłej Jugosławii.**

Wielokrotnie przestrzegałem, że w miarę trwania konfliktu wszystkie strony, powodowane poczuciem bezkarności i chęcią odwetu, przyjmować będą te same metody. Politykę agresji i czystek etnicznych zaczęli Serbowie. Obecnie jednak w Mostarze także Chorwaci dopuszczają się rzeczy strasznych, a i muzułmańskie siły zbrojne podległe rządowi Bośni i Hercegowiny popełniają czyny zbrodnicze. Wszystkie strony trzymają więźniów w obozach [...].

M. Sobańska-Bondaruk, S. Lenard, *Ćwiczenia źródłowe dla gimnazjum*, Warszawa 2002, s. 364.

A. Raport Tadeusza Mazowieckiego dotyczył wojny w Bośni i Hercegowinie.	P	F
B. Według tego raportu winni czystek etnicznych są tylko Serbowie.	P	F
C. Tadeusz mazowiecki zwraca uwagę na problem jeńców wojennych, którzy są prześladowani do innych państw.	P	F

4. Przyjrzyj się rysunkowi i wykonaj polecenie.



Wskaż poprawne dokończenie zdań.

Przedstawiony rysunek odnosi się do

- A. zburzenia muru berlińskiego.
- B. podziału Czechosłowacji.
- C. upadku ZSRS.
- D. rozpadu Jugosławii.

Przedstawiony na rysunku polityk to

- A. Michaił Gorbaczow.
- B. Helmut Kohol.
- C. Slobodan Milosević.
- D. Borys Jelcyn.